

PISM

POLSKI INSTYTUT SPRAW MIĘDZYNARODOWYCH
THE POLISH INSTITUTE OF INTERNATIONAL AFFAIRS

NR 62/2025, 4 WRZEŚNIA 2025 © PISM

KOMENTARZ

Historyczna defilada w Pekinie

Anna Maria Dyner, Oskar Pietrewicz, Marcin Przychodniak

W defiladzie wojskowej, która odbyła się 3 września z okazji 80. rocznicy zakończenia II wojny światowej w Azji, udział wzięli m.in. przywódcy Rosji, Korei Północnej, Iranu i Białorusi. Było to symbolem wzmacniania przez Chiny współpracy z tymi państwami, co ma służyć m.in. rywalizacji ChRL z USA, potwierdzeniu jej statusu jako lidera państw tzw. Globalnego Południa i działaniom na rzecz modyfikacji porządku międzynarodowego.

Jakie cele osiągnęły Chiny?

Chinom udało się wzmocnić swój wizerunek lidera grupy państw antyzachodnich, który zaprezentowały już kilka dni przed defiladą, na szczycie Szanghajskiej Organizacji Współpracy (SOW) w Tiencinie. Przedstawiły się także jako państwo dysponujące nowoczesnymi siłami zbrojnymi (zaprezentowano m.in. broń hipersoniczną), ale nastawione na stabilizację i rozwój, a także gotowe – w odróżnieniu od USA – do współpracy, np. w zakresie nowoczesnych technologii, ale i bezpieczeństwa. Zacieśnienie relacji m.in. z Rosją, Iranem i Białorusią jest dla ChRL istotne w kontekście rywalizacji z USA, ale również promocji [chińskich inicjatyw](#) międzynarodowych. Udział przywódców tych państw w defiladzie pozwolił też ChRL na wzmocnienie swojego przekazu na temat oceny II wojny światowej. Jest on zbieżny m.in. z rosyjskim, co oba państwa podkreślały już w [dokumentach strategicznych w latach 2022–2025](#). Ma to znaczenie współcześnie, ponieważ Chiny (wspólnie z Rosją) promują narrację o konieczności dalszej walki z faszyzmem. Służy też uzasadnieniu zarówno rosyjskiej [agresji na Ukrainie](#), jak i [chińskich postulatów wobec Tajwanu](#). Ostatnio środowisko polityczne prezydenta Tajwanu zostało opisane w „Dzienniku Ludowym”, organie prasowym KPCh, jako prowadzące politykę „zbieżną z nazistowską”.

Co osiągnął Władimir Putin?

Prezydent Rosji podczas wizyty w Chinach zaprezentował się jako ważny przywódca, przyjmowany z honorami na arenie międzynarodowej, konsekwentnie budujący antyzachodnią koalicję, której celem jest zmiana światowej architektury bezpieczeństwa. Pokazały to liczne spotkania, które Putin odbył na marginesie szczytu SOW w Tiencinie, w Pekinie, a także jego status honorowego gościa na defiladzie. Putin kolejny raz wskazał też warunki, na jakich Rosja zaprzestanie działań zbrojnych na Ukrainie, podkreślił m.in. brak zgody na przystąpienie tego kraju do NATO. Pokazuje to, że strona rosyjska nie jest gotowa do jakiegokolwiek kompromisu w sprawie [porozumień pokojowych](#). Z rosyjskiej perspektywy ważnym rezultatem 4-dniowej wizyty Putina w Chinach, w trakcie której m.in. spotkał się z przewodniczącym ChRL Xi Jinpingiem, było też podpisanie memorandum w sprawie budowy gazociągu Siła Syberii-2 (szczegóły, w tym finansowanie inwestycji, nie zostały jeszcze ujawnione) oraz testowe wprowadzenie ruchu bezwizowego do Chin dla obywateli Rosji.

Jakie były rezultaty rozmów przywódcy Białorusi?

Celem Alaksandra Łukaszenki było przede wszystkim pozyskanie nowych chińskich inwestycji na Białorusi, co wybrzmiało nie tylko podczas spotkania z Xi, ale także

KOMENTARZ PISM

w trakcie rozmów z przedstawicielami chińskiego biznesu. Działania tego typu Łukaszenka prowadzi już od lat, starając się przynajmniej w minimalnym stopniu zmniejszyć uzależnienie białoruskiej gospodarki od Rosji. Władze Białorusi sygnalizują także, że chcą rozwijać z Chinami współpracę wojskową, co ma wzmocnić zdolności białoruskiego przemysłu zbrojeniowego. Udział w defiladzie oraz liczne spotkania z liderami innych państw, które Łukaszenka odbył w trakcie wizyty w Chinach, będą wykorzystane do wzmocnienia jego międzynarodowej pozycji politycznej oraz do podkreślania, że jest uznanym prezydentem Białorusi i jednym z liderów antyzachodniej koalicji.

Czemu służył udział Kim Dzong Una?

Przywódca Korei Płn. po raz pierwszy od objęcia rządów w 2011 r. wziął udział w wydarzeniu międzynarodowym, w którym uczestniczyło wielu innych liderów. Miało to ugruntować wizerunek KRLD jako zwykłego państwa, nieizolowanego na arenie międzynarodowej. Fakt, że na trybunie honorowej Kim zasiadł u boku Xi i Putina, symbolicznie wzmocnił przekaz, zgodnie z którym KRLD odgrywa istotną rolę, razem z Chinami i Rosją, w obozie państw rywalizujących z USA i ich sojusznikami. Pierwsza [od 2019 r.](#) wizyta Kima w Chinach pokazała obustronną potrzebę przywrócenia kontaktów na najwyższym szczeblu. Chiny mogły obawiać się, że brak relacji w połączeniu z [intensyfikacją współpracy KRLD z Rosją](#) może osłabić chińskie wpływy na Półwyspie Koreańskim. Korei Płn.

zależało z kolei na zapewnieniu sobie dalszego [wsparcia gospodarczego ze strony Chin](#). Równocześnie odrębne spotkanie Kima z Putinem świadczyło o determinacji KRLD w rozwijaniu sojuszu z Rosją, w tym w dalszym [wspieraniu jej w wojnie przeciwko Ukrainie](#). Zacieśnienie współpracy z ChRL i Rosją ma też wzmocnić pozycję Korei Płn. przed [ewentualnym wznowieniem rozmów z administracją Donalda Trumpa](#).

Jakie jest międzynarodowe znaczenie wydarzenia?

Zarówno defilada w Pekinie, jak i poprzedzający ją szczyt [SOW w Tiencinie](#) były elementami procesu zacieśniania współpracy między uczestniczącymi państwami, który jest wymierzony w USA i Zachód. Stanowią jednocześnie symboliczne potwierdzenie, że istniejące wciąż na Zachodzie nadzieje na poprawę jego stosunków z Rosją, która miałaby odciągnąć to państwo od Chin, są nierealne. Zaprezentowane na defiladzie uzbrojenie, a także przemówienie Xi miały świadczyć nie tylko o zdolnościach wojskowych Chin, lecz także o ich gotowości do użycia tego sprzętu do obrony swoich interesów, np. dotyczących Tajwanu i Morza Południowochińskiego, czy też podczas ewentualnego konfliktu z USA. ChRL pokazała także pewność siebie w odniesieniu do relacji z administracją Donalda Trumpa, m.in. w kontekście negocjacji handlowych. Dzięki podobnej ocenie rzeczywistości ([polityki celnej USA](#), [sytuacji w Strefie Gazy](#) czy [ataków USA na Iran](#)) i składanym ofertom gospodarczym, ChRL po raz kolejny wzmocniła też swój wizerunek w państwach tzw. Globalnego Południa.